

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 07-05-2018

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/3435/07-05-2018

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 40/2018

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τετάρτη 14-02-2018 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε συνέχεια της από 06-12-2017 συνεδρίασης, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, Γεώργιος Μπατζαλέξης, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής, Κωνσταντίνου Μενουδάκου, και τα αναπληρωματικά μέλη Παναγιώτης Ροντογιάννης, ως εισηγητής, Χαράλαμπος Τσιλιώτης και Γρηγόριος Τσόλιας, σε αναπλήρωση των τακτικών μελών Αντωνίου Συμβώνη, Σπυρίδωνος Βλαχόπουλου και Χαράλαμπου Ανθόπουλου αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, οι Γεώργιος Ρουσόπουλος και Λεωνίδας Ρούσσοι, ειδικοί επιστήμονες – ελεγκτές ως βοηθοί εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Στην Αρχή υποβλήθηκε η υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/871/03-02-2017 καταγγελία σύμφωνα με την οποία σε υποκατάστημα της επιχείρησης COOK AND GRILL ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με δ.τ. «Cook & Grill» (εφεξής «υπεύθυνος επεξεργασίας»), εντός του στρατοπέδου Φ, έχει εγκατασταθεί σύστημα βιντεοεπιτήρησης χωρίς να πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας, μέσω του οποίου πραγματοποιείται επιτήρηση εργαζομένων ενώ η εικόνα μεταδίδεται και στα καταστήματα του υπευθύνου επεξεργασίας σε Γέρακα και Παλλήνη.

Σε συνέχεια της καταγγελίας αυτής, η Αρχή πραγματοποίησε στις 15-09-2017 επιτόπιο έλεγχο στις εγκαταστάσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 19 στοιχ. η' του ν. 2472/1997. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο κεντρικό κατάστημα εστίασης του υπευθύνου επί της οδού ..., στο Γέρακα, από τους υπαλλήλους του Τμήματος Ελεγκτών της Γραμματείας της Αρχής Γεώργιο Ρουσόπουλο και Λεωνίδα Ρούσσο (εφεξής «ομάδα ελέγχου»), μετά από την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6639/15-09-2017 εντολή του Προέδρου της Αρχής.

Πριν τη διενέργεια του εν λόγω επιτόπιου ελέγχου εξετάστηκε το μητρώο γνωστοποιήσεων που τηρεί η Αρχή, όπου δεν βρέθηκε κατατεθειμένη γνωστοποίηση για επεξεργασία δεδομένων μέσω συστήματος βιντεοεπιτήρησης.

Ο έλεγχος ήταν αιφνίδιος, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του υπεύθυνου επεξεργασίας. Για τη διεξαγωγή του, πέραν της επιτόπιας έρευνας, πραγματοποιήθηκε διαλογική συζήτηση με τον Α, ο οποίος αν και αρχικά απουσίαζε προσήλθε στο χώρο, αφού ενημερώθηκε από το προσωπικό του καταστήματος, δηλώνοντας ότι είναι ο διαχειριστής της Ι.Κ.Ε. και ουσιαστικά ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης.

Μετά την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου, η ομάδα ελέγχου υπέβαλε στην Αρχή το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6743/20-09-2017 πόρισμα του ελέγχου (εφεξής «Πόρισμα»).

Όπως διαπιστώνεται στο Πόρισμα και καταγράφεται στα ευρήματα:

- Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης δεν περιορίζεται σε χώρους εισόδου και εξόδου ή στο ταμείο, αλλά καλύπτει επιπλέον χώρους εργασίας όπου κινούνται σχεδόν αποκλειστικά εργαζόμενοι.
- Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης περιλαμβάνει κάμερες που επιβλέπουν το χώρο των τραπεζοκαθισμάτων.
- Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης λαμβάνει εικόνα και από τη δημόσια οδό εξωτερικά της κεντρικής εισόδου του καταστήματος χωρίς η λήψη να περιορίζεται σε χώρο κοντά στην είσοδο.
- Ο διαχειριστής του υπευθύνου επεξεργασίας έχει τη δυνατότητα παρακολούθησης των εικόνων σε πραγματικό χρόνο, απομακρυσμένα, μέσω του κινητού του τηλεφώνου.
- Ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει αναρτήσει δύο πινακίδες για την ενημέρωση του κοινού στις εισόδους του καταστήματος, αλλά αυτές δεν περιέχουν τα απαιτούμενα στοιχεία, σύμφωνα με την οδηγία 1/2011.

- Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν έχει υποβάλει στην Αρχή γνωστοποίηση του εν λόγω συστήματος βιντεοεπιτήρησης.
- Σύμφωνα με τη δήλωση του διαχειριστή της επιχείρησης στα λοιπά υποκαταστήματα έχουν τοποθετηθεί κάμερες, αλλά αυτός δεν έχει πρόσβαση ούτε γνωρίζει αναλυτικά τα στοιχεία, καθώς τα συστήματα είναι διαφορετικά ανά κατάστημα. Όσον αφορά στην καταγγελία της εργαζόμενης, ανέφερε ότι πρόκειται για «προβληματική» εργαζόμενη που δεν απασχολείται πια στο υποκατάστημα εντός του Στρατοπέδου Φ.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στη συνέχεια, με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8114/13-11-2017 έγγραφο της Αρχής εκλήθη νομίμως σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής στη συνεδρίαση της 06-12-2017 για να δώσει περαιτέρω διευκρινίσεις και να εκθέσει τις απόψεις του για το θέμα. Μαζί με την κλήση του επιδόθηκε και το ανωτέρω Πόρισμα και ζητήθηκε όπως δέκα ημέρες **προ της** κλήσης, να υποβληθεί περιγραφή του χρησιμοποιούμενου συστήματος βιντεοεπιτήρησης στο υποκατάστημα εντός του στρατοπέδου Φ, η οποία να περιλαμβάνει οπτικό υλικό από την οθόνη παρακολούθησης του συστήματος, από το οποίο να προκύπτει η εμβέλεια της κάθε κάμερας.

Στη συνεδρίαση της 06-12-2017 παρέστη ο πληρεξούσιος δικηγόρος Ελευθέριος Θεοδωρέλλης, με ΑΜΔΣΑ ..., ο οποίος εξέθεσε προφορικά τις απόψεις του υπευθύνου. Στη συνέχεια, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έλαβε προθεσμία και κατέθεσε εμπροθέσμως το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/9078/15-12-2017 υπόμνημα.

Στο εν λόγω υπόμνημα ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποστηρίζει συνοπτικά τα εξής:

Η εταιρεία είναι πλέον ανενεργή. Ξεκίνησε να λειτουργεί το Δεκέμβριο του 2015 αλλά λόγω οικονομικών δυσχερειών δεν έχει πλέον δραστηριότητα, μη δυνάμενη όμως να λυθεί ή τεθεί σε εκκαθάριση λόγω χρεών. Λόγω της κατάστασης αυτής και καθώς έκλεισαν το εστιατόριο και τα υποκαταστήματα, ο υπεύθυνος δεν προέβη σε ενέργειες συμμόρφωσης προς τις συστάσεις της Αρχής.

Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης εγκαταστάθηκε για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών και για το σκοπό της διασφάλισης κανόνων υγιεινής καθώς παρατηρήθηκαν παραβατικές συμπεριφορές υπαλλήλων ή και πελατών. Η εταιρεία ASU, η οποία αναφέρεται και στο πόρισμα, ανέλαβε την τοποθέτηση, τοποθετώντας και δύο πινακίδες διαβεβαιώνοντας τον υπεύθυνο **ότι** αυτό αρκεί για τη σύννομη λειτουργία του καταστήματος. Οι παρατυπίες που διαπιστώθηκαν κατά τον έλεγχο οφείλονται σε άγνοια του υπευθύνου για το θεσμικό πλαίσιο.

Τέλος, αναφορικά με το υποκατάστημα εντός του στρατοπέδου Φ υποστηρίζει ότι πρόκειται για καντίνα και ότι σε αυτό δεν υπήρξε ποτέ σύστημα βιντεοεπιτήρησης.

Με το υπόμνημα προσκομίζονται και λοιπά στοιχεία προς απόδειξη της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης του νομίμου εκπροσώπου του υπευθύνου.

Από επίσκεψη της ιστοσελίδας <https://www.cookandgrill.gr/> μετά την κατάθεση του υπομνήματος του υπευθύνου επεξεργασίας διαπιστώθηκε ότι τα καταστήματα Γέρακα, Παλλήνης και Αμαρουσίου είναι ακόμα ενεργά με τον ίδιο διακριτικό τίτλο αλλά με άλλα στοιχεία εταιρείας («COOK AND GRILL ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΙΚΕ» με έδρα ...). Κατόπιν ελέγχου του Γ.Ε.Μ.Η. με τα στοιχεία αυτά εντοπίστηκε η εταιρεία «C.G.C. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με ημερομηνία σύστασης την 04/09/2017.

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου και αναφορά στα διαμειφθέντα της συνεδρίασης της 06-12-2017, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις των βοηθών εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. α' του ν. 2472/1997 και τις αιτιολογικές σκέψεις 14-17 στο προοίμιο της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, τα δεδομένα ήχου και εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
2. Η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας προσώπου, η οποία συλλέγεται από σύστημα βιντεοεπιτήρησης, που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, σε κλειστό ή ανοικτό χώρο συγκέντρωσης ή διέλευσης προσώπων, συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και μάλιστα εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη κατά την έννοια των άρθρων 2 στοιχ. δ' και 3 παρ. 1 ν. 2472/1997.
3. Βασική προϋπόθεση, κατά το άρθρο 4 παρ. 1 ν. 2472/1997, για τη νομιμότητα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων είναι η τήρηση της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι τα συλλεγόμενα δεδομένα πρέπει να είναι αναγκαία και πρόσφορα για τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει να μη δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα. Περαιτέρω, η επεξεργασία δεδομένων εικόνας μέσω συστήματος

βιντεοεπιτήρησης, για του σκοπούς που δηλώνει ο υπεύθυνος, μπορεί να βασίζεται μόνο στη διάταξη του αρ. 5 παρ. 2 ε' του ν. 2472/1997 «*Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών*».

4. Σύμφωνα με το άρθρο 5 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας της Αρχής για τη χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για την προστασία προσώπων και αγαθών, η νομιμότητα της επεξεργασίας εξετάζεται στο πλαίσιο του σκοπού που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία επιβάλλει τα συστήματα βιντεοεπιτήρησης να είναι πρόσφορα και αναγκαία σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει να μη δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα (άρθρο 4 και 5 του ν. 2472/1997). Η προσφορότητα και η αναγκαιότητα της βιντεοεπιτήρησης εκτιμάται με βάση τον κίνδυνο που ο υπεύθυνος επεξεργασίας θέλει να αντιμετωπίσει σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.
5. Περαιτέρω, τα σημεία εγκατάστασης των καμερών και ο τρόπος λήψης των δεδομένων πρέπει να προσδιορίζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε τα δεδομένα που συλλέγονται να μην είναι περισσότερα από όσα είναι απολύτως αναγκαία για την εκπλήρωση του σκοπού της επεξεργασίας και να μη θίγονται τα θεμελιώδη δικαιώματα των προσώπων που ευρίσκονται στο χώρο που επιτηρείται και ιδίως να μην παραβιάζεται αυτό το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ως «νόμιμη προσδοκία ορισμένου βαθμού προστασίας της ιδιωτικής ζωής» σε συγκεκριμένο χώρο.
6. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 7 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας, το σύστημα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την επιτήρηση των εργαζομένων εντός των χώρων εργασίας, εκτός από ειδικές εξαιρετικές περιπτώσεις **στις οποίες** αυτό δικαιολογείται από τη φύση και τις συνθήκες εργασίας και είναι απαραίτητο για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων ή την προστασία κρίσιμων χώρων εργασίας (π.χ. στρατιωτικά εργοστάσια, τράπεζες, εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου). Για παράδειγμα, σε έναν τυπικό χώρο γραφείων επιχείρησης, η βιντεοεπιτήρηση πρέπει να περιορίζεται σε χώρους εισόδου και εξόδου, χωρίς να επιτηρούνται συγκεκριμένες αίθουσες γραφείων ή διάδρομοι. Εξαίρεση μπορεί να αποτελούν συγκεκριμένοι χώροι, όπως ταμεία ή χώροι με χρηματοκιβώτια, ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό κλπ., υπό τον όρο ότι οι κάμερες εστιάζουν στο αγαθό που προστατεύουν κι όχι στους χώρους των

εργαζομένων. Επίσης, σε ειδικούς χώρους, όπως χώροι με ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις ο υπεύθυνος βάρδιας ή ο υπεύθυνος ασφαλείας μπορεί να παρακολουθεί σε πραγματικό χρόνο τους χειριστές μηχανημάτων υψηλής επικινδυνότητας, με σκοπό να επέμβει άμεσα αν συμβεί κάποιο περιστατικό ασφαλείας.

7. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 2 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας, κάμερες επιτρέπεται να τοποθετούνται στα σημεία εισόδου και εξόδου των καταστημάτων, στα ταμεία και τους χώρους φύλαξης χρημάτων, στις αποθήκες εμπορευμάτων, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 4 της ίδιας Οδηγίας, απαγορεύεται η λειτουργία καμερών σε χώρους εστίασης και αναψυχής, στα δοκιμαστήρια, στις τουαλέτες και στους χώρους όπου εργάζονται υπάλληλοι καταστήματος και δεν είναι προσιτοί στο κοινό.
8. Σύμφωνα με το άρθρο 12 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας, πριν ένα πρόσωπο εισέλθει στην εμβέλεια του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να το ενημερώνει, με τρόπο εμφανή και κατανοητό, ότι πρόκειται να εισέλθει σε χώρο που βιντεοσκοπείται. Προς τούτο, πρέπει: α) να αναρτώνται σε επαρκή αριθμό και εμφανές μέρος ευδιάκριτες πινακίδες, όπου θα αναγράφεται το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου γίνεται η βιντεοσκόπηση (υπεύθυνος επεξεργασίας), ο σκοπός, καθώς και το άτομο με το οποίο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν για να ασκήσουν τα δικαιώματά που ο ν. 2472/1997 αναγνωρίζει στο υποκείμενο των δεδομένων.
9. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 της υπ' αριθμ. 1/2011 Οδηγίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Αρχή την εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης πριν την έναρξη της επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο του 6 ν. 2472/1997.
10. Στην υπό κρίση περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα εξής:
  - Ο ισχυρισμός στο υπόμνημα του υπευθύνου επεξεργασίας για μη λειτουργία καμερών στο υποκατάστημα εντός του στρατοπέδου Φ δεν τεκμηριώνεται με κανένα τρόπο και έρχεται σε αντίθεση με όσα σημειώνονται στο πόρισμα.
  - Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης που διαπιστώθηκε ότι λειτουργούσε στις εγκαταστάσεις του υπευθύνου δεν είχε γνωστοποιηθεί στην Αρχή, και ως εκ τούτου υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 ν. 2472/1997.

- Το εν λόγω σύστημα βιντεοεπιτήρησης δεν πληροί τις προϋποθέσεις νομιμότητας που τίθενται στα άρθρα 7, 8, 12 και 19 της με αρ. 1/2011 Οδηγίας της Αρχής, αφού υπήρχαν κάμερες σε χώρο εργασίας, χωρίς να δικαιολογείται από τη φύση και τις συνθήκες εργασίας. Επίσης κάμερες λάμβαναν εικόνα από τα τραπεζοκαθίσματα χώρου εστίασης, και δεν είχαν αναρτηθεί πινακίδες για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το σύστημα βιντεοεπιτήρησης.
- Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι έχουν παραβιασθεί και οι θεμελιώδεις επιταγές για τη νομιμότητα κάθε συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που οι διατάξεις των άρθρων 4, 5 και 11 του ν. 2472/1997 θέτουν.
- Η επιχείρηση του υπεύθυνου επεξεργασίας φαίνεται να βρίσκεται, πλέον, σε τυπική αδράνεια, αν και οι ίδιες εγκαταστάσεις προκύπτει ότι χρησιμοποιούνται από τρίτη εταιρεία με παρόμοιο διακριτικό τίτλο, η οποία συστάθηκε στις 4-9-2017 και ολίγο προ της διενέργειας στις 15-9-2017 του επιτόπιου ελέγχου.
- Τα στοιχεία που προσκομίζει ο υπεύθυνος επεξεργασίας (ατομικό εκκαθαριστικό 2016, στοιχεία οικογενειακής κατάστασης) δεν επαρκούν για την τεκμηρίωση οικονομικής δυσχέρειας της εταιρείας.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω διαπιστώσεις, και ενόψει της βαρύτητας των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας και η οποία κρίνεται ανάλογη με τον αριθμό και τη βαρύτητα των παραβάσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω:

Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 ν. 2472/1997, στον «COOK AND GRILL ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για τις ανωτέρω περιγραφόμενες παραβάσεις του ν. 2472/1997.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου